

Kratka informativna brošura o praćenju i evaluaciji

Procjenjivanje učinka mjera i evaluacija u
procesima planiranja mobilnosti

Praćenje i evaluacija – o izazovu ukratko

Aktivnosti praćenja i evaluacije rezultiraju podacima o napretku procesa planiranja Plana održive urbane mobilnosti (SUMP) i o učinku mjera politike. Provode se prije, tijekom i nakon provedbe prijevoznih mjera. Pružanje redovitih informacija donositeljima odluka, potencijalnim tijelima za financiranje i lokalnim dionicima može pomoći u dokazivanju da je SUMP rezultirao ili da će rezultirati koristima za zajednicu, da pruža vrijednost za novac te da ga vrijedi nastaviti ili da ga je potrebno promijeniti kako bi bio uspješan.

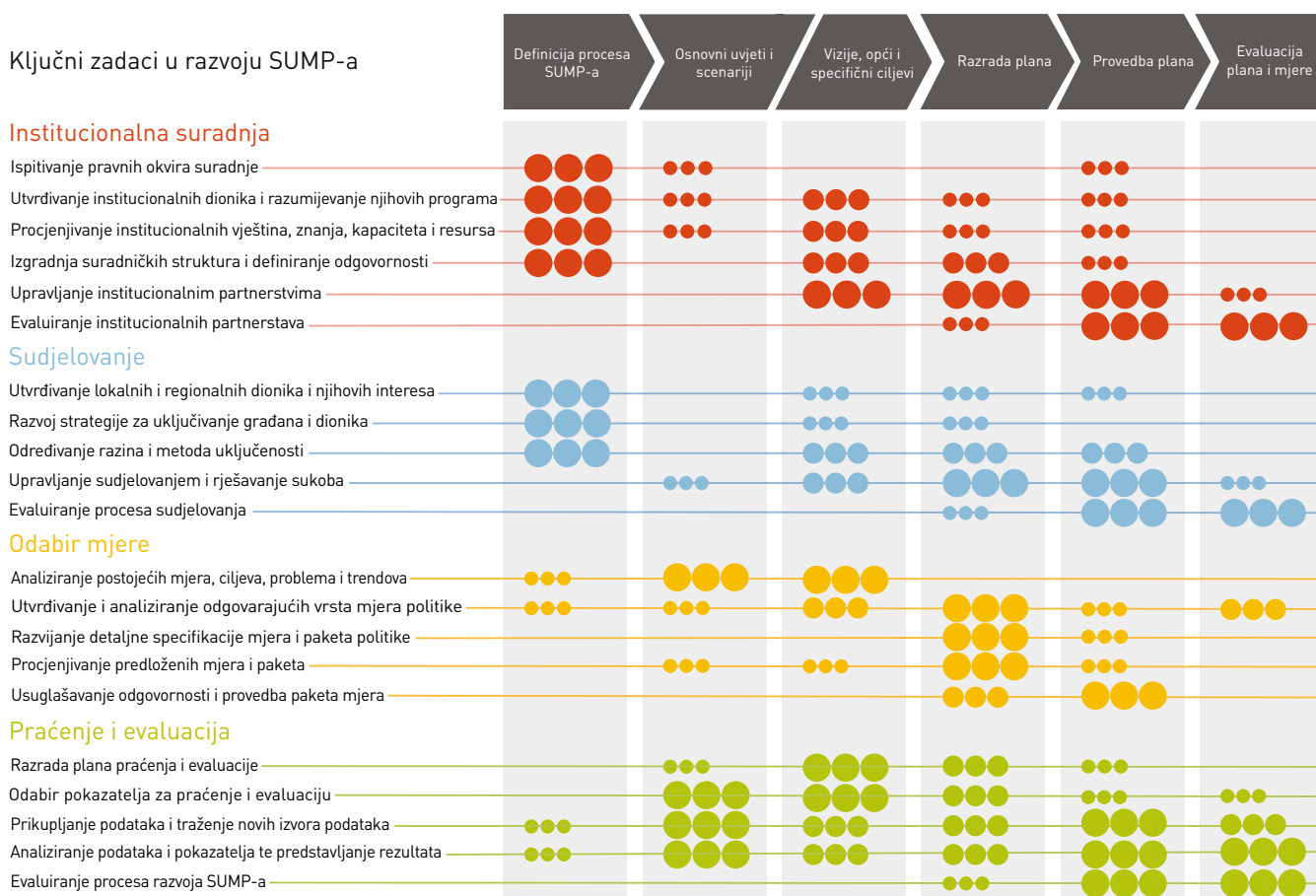
Sustavno praćenje i evaluacija povećavaju učinkovitost procesa planiranja i provedbe mjera, pomažu optimizirati upotrebu resursa i pružaju empirijske dokaze za buduće planiranje i procjenu prijevoznih mjera.

Uobičajeni izazovi za učinkovitu primjenu praćenja i evaluacije jesu:

- nedostatak iskustva
- ograničeni financijski i kadrovski resursi
- neskladi u tehničkom znanju u pogledu definiranja pokazatelja uspješnosti, pretraživanja, prikupljanja, pripremanja i tumačenja podataka te
- neučinkovite prakse praćenja i evaluacije.

Da bi se riješili ti problemi, ključne preporuke u pogledu postupaka, konteksta, izbora pokazatelja, komunikacije i evaluacije procesa mogu se dobiti iz postojećih iskustava te se navode na sljedećoj stranici. Na Slici 1 prikazano je kako su aktivnosti praćenja i evaluacije objedinjene u razvoj SUMP-a.

Ključni zadaci u razvoju SUMP-a

©Rupprecht Consult, 2016

●●●● Potencijalna aktivnost
 ●●●● Preporučena aktivnost
 ●●●● Temeljna aktivnost

Proces SUMP slijedi fazu od definiranja procesa do planiranja i evaluacije mjere. Grafikon prikazuje ključne zadatke SUMP-a za tijela koja se bave planiranjem koji su povezani s četirima izazovima.

Institucionalna suradnja i sudjelovanje kontinuirane su horizontalne aktivnosti koje treba pokrenuti rano, tijekom faze definiranja procesa SUMP-a. Odabir mjere kao i aktivnosti praćenja i evaluacije

posebice su važni u sljedećim analitičkim i fazama tehničkog planiranja. Grafikon odražava prvi razvoj SUMP-a; revidiranje i ažuriranje SUMP-a trebalo bi se nastavljati na već utvrđene strukture.

Ključni zadaci u procesu razvoja SUMP-a
Izvor: Rupprecht Consult, 2016.

Uspostavite jasne postupke praćenja i evaluacije

Potrebno je razviti Plan praćenja i evaluacije, po mogućnosti tijekom ranih faza procesa SUMP-a. On naznačuje ključna pitanja praćenja i evaluacije te opisuje kako će se provesti aktivnosti praćenja i evaluacije, koje aktivnosti će se provesti i kada, tko je za njih odgovoran, koji su resursi potrebni i tko će sudjelovati. To pomaže osigurati dovoljnu dodjelu resursa, izbjegava nepotreban napor pri prikupljanju podataka, poboljšava prihvaćenost i doprinosi dobrom upravljanju projektom tijekom procesa SUMP-a. Kvalitetni procesi upravljanja podacima ključni su za razvoj i provedbu robusnog SUMP-a. U projektu CH4LLENGE razvijen je obrazac Plana praćenja i evaluacije za osobe zadužene za prometno planiranje.

Utvrđite kontekst praćenja i evaluacije

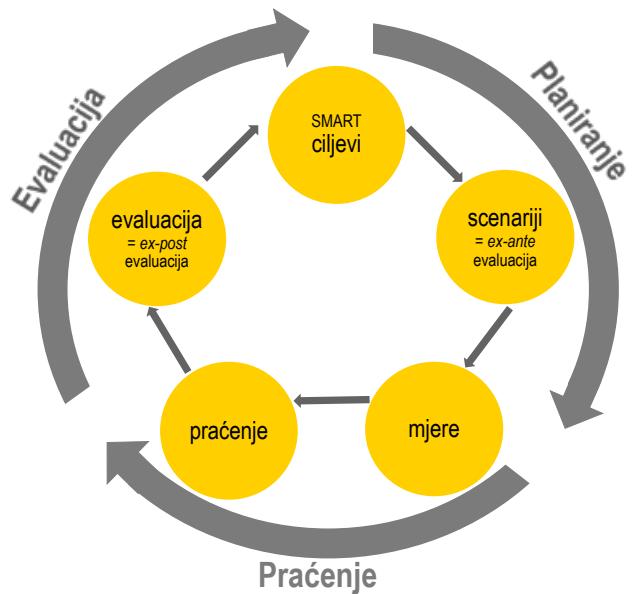
Prije osmišljavanja aktivnosti praćenja i evaluacije nužno je jasno odrediti namjeravane ishode u obliku jasno definiranih ciljeva planiranja, jasno definiranog popisa problema, glavnih strategija i intervencija za postizanje tih ciljeva. To uključuje definiranje osnovnog scenarija koji opisuje kako bi se razvijali uvjeti u urbanoj regiji bez SUMP-a.

Odaberite jasne pokazatelje i ciljeve

Sustavni pristup odabiru pokazatelja pomaže pri utvrđivanju osnovnih pokazatelja koji odražavaju ciljeve SUMP-a kao i pomoćnih pokazatelja za dubinsku analizu razvoja. Potencijalni popisi pokazatelja i smjernica o njihovu izboru dostupni su u Priručniku o praćenju i evaluaciji. Postavljanje ciljeva pruža način mjerenja raspona do kojeg su opći ciljevi postignuti. Ako su pokazatelji i specifični ciljevi dobro definirani, donositelji odluka i javnost mogu ih lako razumjeti te mogu biti poticaj za postizanje boljih rezultata

Učinkovito komunicirajte rezultate

Jasno i učinkovito komuniciranje podataka i rezultata važno je za povećanje razumijevanja potencijalnih koristi intervencija SUMP-a. Stoga je potrebno uložiti napore u vizualizaciju i predstavljanje podataka u jezgrovitom, ali sveobuhvatnom obliku.

Praćenje i evaluacija SUMP-a
Izvor: City of Dresden

Evaluirajte proces i plan SUMP-a

U projektu CH4LLENGE osmišljen je alat za samoocjenjivanje SUMP-a kako bi se tijelima koja se bave planiranjem omogućilo da provjere i pokažu usklađenost svojeg plana mobilnosti sa Smjernicama Europske komisije o SUMP-u.

Želite li znati više?

Dotadne informacije i razne primjere lokalnih slučajeva možete pronaći u potpunom **Priručniku o praćenju i evaluaciji!**

Za više informacija možete nam se pridružiti i na:
www.eltis.org i **www.sump-challenges.eu**

Ova brošura nastala je u sklopu europskog projekta **CH4LLENGE „Rješavanje ključnih izazova u planiranju održive urbane mobilnosti”** koji sufinancira Europska komisija, a koordinira tvrtka Rupprecht Consult.

Konzorcij projekta CH4LLENGE okuplja sljedeće partnere: Rupprecht Consult (DE), Institute for Transport Studies, University of Leeds (UK), Politehnica University of Timisoara (RO), Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia (SI), The Association for Urban Transition (RO), Promotion of Operational Links with Integrated Services, Polis (BE), Union of the Baltic Cities, Sustainable Cities Commission (FI), FGM-AMOR (AT), grad Amiens (FR), grad Dresden (DE), grad Ghent (BE), West Yorkshire Combined Authority (UK), grad Brno (CZ), BKK Centre for Budapest Transport (HU), grad Krakow (PL), grad Timisoara (RO), Grad Zagreb (HR).

Više informacija

European Platform on Sustainable Urban Mobility Plans
www.eltis.org/mobility-plans
E-mail: enquiries@mobilityplans.eu

European Commission
Directorate-General for Mobility and Transport
Unit C.1 - Clean transport & sustainable urban mobility
Rue Jean-André de Mot 28
B-1049 Brussels

Odgovornost za sadržaj ovih publikacija preuzimaju isključivo autori. Njihov sadržaj ne odražava nužno službena stajališta Europske unije. EASME niti Europska komisija nisu odgovorni za bilo kakvo korištenje sadržanim informacijama.

Ugovor: CH4LLENGE – Rješavanje ključnih izazova u planiranju održive urbane mobilnosti, Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava br. IEE/12/696/SI2.644740
Naslov: Kratka informativna brošura o praćenju i evaluaciji: procjenjivanje učinka mjera i evaluacija u procesima planiranja mobilnosti
Verzija: ožujak 2016
Autori: Astrid Gühneemann, Institute for Transport Studies, University of Leeds
Suradnici: Kerstin Burggraf, City of Dresden; Susanne Böhler-Baedeker, Miriam Lindenau, Rupprecht Consult; Mojca Balant, Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia, UIRS; Thomas Mourey, Polis
Prijelom: Laura Sarlin, Union of the Baltic Cities Sustainable Cities Commission
Slika na naslovnici: Harry Schiffer / www.eltis.org

Ova brošura o Praćenju i Evaluaciji u originalu je napisana na engleskom jeziku te ga je na hrvatski jezik prevela tvrtka Global Link d.o.o. Engleska verzija brošura može se naći na www.eltis.org i www.sump-challenges.eu.

Ova brošura podliježe autorskim pravima konzorcija CH4LLENGE te njegovih autora i suradnika Institute for Transport Studies, University of Leeds, City of Dresden, Rupprecht Consult Forschung & Beratung GmbH, Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia, UIRS i Promotion of Operational Links with Integrated Services, Polis.

